

נבחר להיות האדם

קריאה פרשנית ואנתרופולוגית
בערש הולדתה של האנושות.

מאת אודי הרשלר.

הצצה בלעדית: פרק מתוך הספר 'נבחר להיות האדם', הנמצא בימים אלו בשלבים מתקדמים של עריכה לקראת הוצאתו לאור בעברית ובאנגלית.

פרדיגמת היסוד: האשליה אל מול המהות

האדם כבוחר

ישוון שמטודף

התפיסה האובייקטיבית והמודרנית:
האדם הוא ישות עצמאית שמייצרת
את משמעותה מתוך בחירותיה.

האדם כנבחר

האדם אינו בוחר אלא נבחר.
הבוחר היחיד הוא אלוהים.

"בְּטָרֶם אֶצְרֶךְ בַּבֶּטֶן יִדְעֶתִיךְ"

הנבחרות אינה מדרגה נוספת, אלא תנאי
היסוד של הקיום האנושי מלכתחילה.
אדם נולד אל נבחרותו.

אדריכלות של יחס: הציווי מול הדיאלוג

שאר הבריאה

"יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר"

ציווי חד-כיווני שהתוצאה מובנית בו.

יצירת האדם

"נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ"

הופעה הכרוכה בפנייה, התייעצות, ודיאלוג.

האדם אינו רק 'נברא' אלא גם 'נקרא'. הוא מופיע בתוך מרחב שבו ישנה זיקה והכרה.

גן עדן: עוגן הקיום והאחריות

גן עדן אינו מנוחה פסיבית, אלא מסגרת המשימה. עץ החיים ניצב במרכז כנקודת העוגן ממנה שואב האדם את צידוק קיומו כנבחר – תודעה אימננטית העוטה אותו כעור על גבי בשרו.

מכניקת החטא: ארס האובייקטיביות

הפיתוי

"וְהָיִיתֶם כְּאֱלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע"
האשליה של ניתוק הסימביוזה.

התמרת התודעה

המעבר מתודעת 'נבחר עצמי'
אל תודעת 'בוחר עצמאי'.

ניתוק מהאופק

האדם ממצב עצמו לעומת ההוויה,
בורא ומגדיר עצמו מחדש באשליית
העצמאות הכוחנית.

עץ הדעת

העץ אינו מקור דעת אמיתי, אלא מייצר את הרפלקסיה הקיומית הקטלנית:
המחשבה שהאדם יכול לעמוד כשלעצמו, נטול יחס.

הגירוש והאדם המורד

אימת הקיום

האדם ניצב דומם מול
הוויה אדישה ומנוכרת.
חרב מתהפכת מונעת
חזרה לאינטימיות.

העדרו של
חיבוק קיומי ממש.

האדם המורד של אלבר קאמי.

במקום אידיאל ה- 'אני נבחר, משמע אני קיים'...
מגיעה תשובת המשקל המגורשת:

'אני מורד – לפיכך אנחנו קיימים'.

חירות מדומיינת שהיא פאטה מורגנה רגעית,
המותירה את האדם בודד בתכלית, מחפש היכן להרגיש בביתו.

פרדוקס התשובה: מודל קין

נקודתה הארכימדית של התשובה. השבר הקיומי אינו סוף פסוק, אלא נקודת המוצא האופטימית לבניית השיחה המתמדת המחודשת.

הפתולוגיה של הניכור: שתי דרכי התמודדות

מנגנון קריסה א': הכניעה הפגאנית (דור המבול)

השתקעות בדטרמיניזם.

שלב ראשון: אימת הבדידות.

ניסיון לחפש הגנה והישענות אצל
כוחות טבע מיתיים אדירים.
מסירת החירות לידי ההוויה
הקוסמית.

שלב שני: מחיקה זהותית.

התגמדות מוחלטת מול האלוהות
הדוממת. צלם אלוהים
וההגדרה האנושית נשחקים.

התוצאה המקראית: "וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ, חָמָס".

האדם נתפס כישות חיתית, בשר
בלבד. התבהמות מטריאליסטיות
הגוזרות את מחיית הבריאה.

מנגנון קריסה ב': הקולקטיב הכוחני (דור הפלגה)

האדם הופך עצמו חזות הכל.

היומרה: 'ונעשה-לנו שם'.

ניסיון מחוצף לעשות את האדם לבוחר
הבלעדי של עצמו, ליתר את הבחירה
האלוהית ולנתק את הנבחר ממי שקרא לו.
העיר והמגדל כתחליף לאלוהים.

**האמצעי: התלכדות הומוגנית
"שפה אחת ודברים אחדים".**

יצירת מנגנון שבו האדם מוכר אך
ורק מתוך עצמו.

מניע התחלתי: חרדת הניכור.

"פן-נפוש על-פני כל-הארץ" -
פחד מהבדידות וההפצה.

האנטומיה של הנפילה: המבול מול ההפלגה

דור הפלגה (שליטה כוחנית)	דור המבול (כניעה פגאנית)	
שליטה טוטאלית. עוצמה טכנולוגית.	כניעה טוטאלית. היטמעות בטבע.	מנגנון התמודדות
נרקסיזם, האדם כמקור הכוח והצדק לעצמו.	מיתיות פסיבית, התגמדות מול אלוהות דוממת.	היחס למשמעות
מחיקת הפרט לטובת הקולקטיב ההומוגני.	מחיקה מוחלטת של הצלם. חיתיות וחמס.	תפיסת האינדיבידואל
ניוון, קריסה פנימית, וניתוק מהנשגב.	אובדן ההצדקה לקיום הפיזי.	התוצאה והכישלון

מפת התודעה האנושית

דור המבול

ביטול מוחלט
אלילות

אידיאל הנבחרות

שילוב של חירות,
אחריות ויחס

דור הפלגה

שליטה מוחלטת
נרקסיזם

האנושות נעה כמטוטלת בין התבהמות החומר להתנשאות הרוח. שתי הדרכים נכשלו בניסיון להשתיק את אימת הבדידות. הצביליזציה המתונה לאדם שישבור את המיתוס, ויחזיר את האופק אל מרכז הקיום.

הסינתזה האולטימטיבית: ה'הנני' של אברהם

שבירת האצטגנינות

יציאה מתוך הכפייה
הפגאנית והיוהרה האנושית.
הראייה מבעד לבירה הדולקח.

תיקון התודעה

הכרה פעילה ומוחלטת
בהיותו נבחר, לא בוחר.

פסגת המפגש

הקריאה 'אַבְרָהָם' –
וההיענות: 'הֵנִי'.

ה-'הנני' הוא תמצית הנבחרות. נוכחות אקטיבית, נטולת יומרה אך
מלאת אחריות, המעניקה תוקף לפעולות האדם כמי שעומד תמיד
לנוכח פני האלוהים.

ההד המתמשך של ההווה האנושית

המסע של
התודעה האנושית
הוא רצוף חתכים של
נפילות וקימות.

האתגר המודרני נותר זהה:
הדחף לאחוז באשליית
האוטונומיה המוחלטת
אל מול הצורך העמוק
בחיבוק ההווה.

היסוד האפיסטמולוגי של
צלם אלוהים אינו נחלה
סטטית, אלא מאמץ תמידי
להתייצב לעומת הבוחר
האלוהי, להאיר את חשכת
חטכת הבדידות, ולנסוך
בהווה תקווה מחודשת.

"תודעת הנבחרות היא זו שנוטעת באדם את תקוות
ההווה המחודשת ומרוממת אותו מעפר."

הספר 'נבחר להיות האדם' יראה אור בקרוב.

חיבור פילוסופי-תיאולוגי המציע קריאה פרשנית חדשנית בערש הולדתה של האנושות ובתפיקידו הנצחי של האדם אל מול בוראו.

מאת אודי הרשלה. מהדורות עברית ואנגלית מצויות כעת בשלבי עריכה מתקדמים.